

діагностики соціально-економічних потреб суспільства, із застосуванням системного, діяльнісного, особистісно-орієнтовного, міждисциплінарного, студентоцентрованого підходів; базуватися на принципах системності, наступності, цілепокладання, інтерактивності, включення здобувачів освіти з туризму в інформаційний простір галузі.

Тим самим процес підготовка майбутніх фахівців з туризму до діяльності у інформаційному просторі може бути успішно реалізованим за умови забезпечення системності під час його реалізації.

Список використаних джерел

1. Безкоровайна Л. Розробка освітньо-інформаційного середовища у професійній підготовці майбутніх фахівців з туризмознавства: теоретико-методологічний аспект. *Молодь і ринок*. 2017. № 7(150). С. 25–30.
2. Віндюк А. В. Професійна підготовка майбутніх фахівців з готельно-курортної справи в умовах ступеневої освіти : теорія та методика : монографія. Запоріжжя : КПУ, 2011. 340 с.
3. Дишко О. Формування готовності бакалаврів з туризму до професійної взаємодії зі споживачами туристичних послуг : автореф. дис. ... к. пед. н. : 13.00.04. Рівне, 2016. 22 с.
4. Земліна Ю. В. Формування професійної готовності майбутніх фахівців з туризму в процесі навчально-виробничої практики : автореф. ... к. пед. н. : 13.00.04. Вінниця, 2014. 20 с.
5. Літовка-Деменіна С. Г. Метод проектів у формуванні маркетингової компетентності майбутніх туризмознавців в умовах цифровізації. *Topical Issues of Modern Science, Society and Education : зб. 1 міжнар. наук.-практ. конф., 8-10 серп. 2021 р. Харків, 2021. С. 521–525.*
6. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 242 «Туризм» галузі знань 24 «Сфера обслуговування» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. URL: <http://surl.li/ehmcw> (дата звернення: 17.05.2023).

Пономаренко Лариса⁴⁵

Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського
м. Київ, Україна

ORCID: [0000-0002-4388-274X](https://orcid.org/0000-0002-4388-274X)

E-mail: larisa.dnpb@ukr.net

ПРОЄКТ «УКРАЇНСЬКА МОВА ОНЛАЙН» В ІНФОРМАЦІЙНО-РЕСУРСНОМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СФЕРИ ОСВІТИ

Розкрито роль Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського (далі – ДНПБ) в інформаційно-ресурсному забезпеченні сфери освіти з питань вивчення та поширення української мови. У центрі уваги дослідження наповнення сторінки «Українська мова онлайн» на вебпорталі ДНПБ. Охарактеризовано структуру та змістове наповнення сторінки з вивчення та популяризування української мови.

Ключові слова: онлайн-проект, вебпортал, електронні ресурси, українська мова, Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського.

«Ukrainian Language Online» Project in the Information and Resource Security of Education. The role of the V. Sukhomlynskyi State Scientific and Educational Library of Ukraine (hereinafter – SSEL) in providing information and resources in

⁴⁵©Пономаренко Лариса (Ponomarenko Larisa)

the field of education on the study and dissemination of the Ukrainian language has been revealed. The focus of the study is on filling the «Ukrainian language online» page on the SSEL web portal. The structure and content of the page on the study and popularization of the Ukrainian language are characterized.

***Keywords:** online project, web portal, electronic resources, Ukrainian language, V. Sukhomlynskyi State Scientific and Educational Library of Ukraine.*

Вступ. Питання забезпечення функціонування української мови як державної в усіх сферах, зокрема науковій та освітній, залишається актуальним. Мова як засіб спілкування, пізнання, обміну інформацією, передачі досвіду виступає засобом державотворення, збереження й розвитку культури, що набуває особливого значення в умовах російсько-української війни. Українська мова – важливий маркер національної державності та національної ідентичності.

Проблеми вивчення української мови та ідеї національного виховання, їхня взаємодія та взаємовплив у центрі уваги відомих сучасних учених-педагогів І. Беха, О. Вишневського, О. Губко, М. Євтуха, К. Журби, В. Кузя, Ю. Руденка, Б. Ступарика та ін.

Особливий інтерес у контексті нашого дослідження становлять результати наукових розвідок, які спрямовано на застосування цифрових технологій у бібліотеках з метою забезпечення потреб користувачів у сфері освіти. Цифровізація дала серйозний поштовх для розвитку багатьох україномовних інформаційних ресурсів. Особливості впровадження цифровізації у діяльність бібліотек розглянуті у працях О. Воскобойнікової-Гузевої, Т. Гранчак, І. Давидової, В. Копанєвої, І. Лобузїна, Т. Ярошенко та ін. Науковці зосереджуються на загальних тенденціях цифровізації бібліотек, їхній діяльності у цифровому просторі та модернізації комунікативного процесу між працівниками й користувачами.

Мета дослідження: проаналізувати особливості інформаційного наповнення сторінки «Українська мова онлайн» на вебпорталі ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського та стан її використання.

Методи та підходи. У дослідженні використано методи аналізу і синтезу для виокремлення особливостей цифровізаційного ресурсу бібліотеки та комунікативної активності користувачів, узагальнення та систематизації – для представлення отриманих результатів.

Основні результати. Діяльність ДНПБ спрямовано на створення належних умов для якісного інформаційного забезпечення як фахових потреб науковців і практиків освітянської галузі, так і пересічних громадян,

яких цікавлять питання педагогіки та освіти, розкриття потенціалу власних та запозичених ресурсів ДНПБ як складників науково-інформаційної структури освітянської галузі України [1].

Як провідний науково-інформаційний центр освітянської галузі ДНПБ вбачає своїм обов'язком всебічно сприяти реалізації мовної політики, зокрема забезпеченню функціонування української мови як державної. Питання теорії й методики навчання української мови знайшли своє відображення у науково-допоміжному бібліографічному покажчику «Дисертації з питань освіти (1991–2021 рр.)». Видання стало підґрунтям для здійснення моніторингового дослідження дисертацій з питань методики викладання української мови [2].

Результати загальнонаціонального опитування щодо проблематики мовного питання в Україні, яке здійснено соціологічною групою «Рейтинг» у березні 2022 р., зафіксували консолідацію українського суспільства та зміцнення статусу української мови: переважна більшість – 83 % опитаних – висловила думку, що єдиною державною мовою має бути українська [4].

З метою створення актуального та затребуваного контенту групою науковців на чолі з професором Л. Березівською було розроблено концепцію з вивчення та популяризування української мови. Відповідно до встановлено мету – створення сторінки порталу «Українська мова» задля активного сприяння вивченню, використанню та популяризуванню української мови, задля ефективного ресурсного забезпечення її функціонування як державної за умов всебічного розвитку та підвищення її престижу в усіх сферах суспільного життя на всій території України; посилення її об'єднувальної ролі в українському суспільстві як засобу зміцнення державної єдності, захисту національного мовно-культурного та мовно-інформаційного простору, спрямованого на розвиток національної культури, заохочення процесів її інтегрування в європейський та світовий культурний простір [1]. Електронний ресурс містить як активні посилання на спільні за тематикою джерела інформації, так і безпосередньо подання повнотекстових документів, аудіо-, відео- та графічних матеріалів тощо з дотриманням авторських прав. Передбачено періодичне оновлення й поповнення матеріалів у міру виявлення нових джерел інформації та змін у читацькому попиті.

Відповідно до зазначеної Концепції структура та поповнення сторінки з вивчення та популяризування української мови має такі компоненти:

1. Нормативна база.
2. Українська мова в бібліотечному просторі.

1. Українська мова в науці.
3. Навчальні та методичні матеріали.
4. Словники, енциклопедії, довідники.
5. Українська мова в літературі та мистецтві.
6. Платформи, портали, сайти.
7. Прислів'я, приказки, цитати.

Кількість наявних ресурсів усього та за основними рубриками на сьогодні складає: 31 ресурс.

Кількість відвідувань порталу: усього за 2022 р. – 361; за 1 квартал 2023 р. – 277.

Популяризацію сторінки «Українська мова онлайн» здійснено також і через Facebook-сторінку ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, медіапортали (ЗМІ), науково-практичні заходи тощо.

Висновки. Успішне використання сторінки «Українська мова онлайн» забезпечено ґрунтовним змістовим поповненням різними видами інформації (повнотекстовою, бібліографічною, фактографічною), а також періодичним оновленням матеріалів, підтримкою інформації в актуальному стані, популяризацією сторінки у соціальних мережах, медіа тощо.

Отже, проєкт «Українська мова онлайн» орієнтований на широке коло користувачів і вирішує такі завдання: просвітницьке (створення колекцій джерел для різних категорій користувачів, які спрямовано на поширення знань про українську мову); наукове (сприяння поглибленому глибокому вивченню української мови); довідкове (задоволення потреби в інформації з питань культури про фактичний стан справ у галузі мовної політики, надання інформації довідково-енциклопедичного характеру).

Список використаних джерел

1. Безкоровайна Л. Концепція сторінки вебпорталу ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського з вивчення та популяризування української мови [Рукопис] : затв. рішенням Вченої ради ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського від 27 червня 2022 р. протокол № 8 / розроб. роб. група: Л. Д. Березівська (голова) та ін. Київ, 2022. 7 с.
2. Пономаренко Л. О., Павленко Т. С. Вивчення української мови у закладах освіти: бібліометричний аналіз дисертаційних досліджень. Інноваційна педагогіка. 2022. № 52, т. 2. С. 34–41. DOI: <https://doi.org/10.32782/26636085/2022/52.2.6>.
3. Стратегія розвитку Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського на 2017–2026 роки : (нова ред.) / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; авт. кол.: Березівська Л. Д., Закатнов Д. О., Страйгородська Л. І. та ін. ; за наук. ред. Л. Д. Березівської. Київ, 2020. 28 с. URL: https://dnpb.gov.ua/wpcontent/uploads/2020/06/Strategy_2020.pdf (дата звернення: 10.05.2023).
4. Українська мова під час війни: ключові тенденції розвитку. Національний інститут стратегічних досліджень: [офіц. сайт]. Київ, 2023. <https://niss.gov.ua/news/komentari-ekspertiv/ukrayinska-mova-pid-chas-vijny-klyuchovi-tendentsiyi-rozvytku>.